

Notat

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Orientering af Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg om generaladvokatens forslag til afgørelse i EU-Domstolens præjudicielle sag C-93/18, Bajratari

Generaladvokaten ved EU-Domstolen har den 19. juni 2019 fremsat forslag til afgørelse i den præjudicielle sag C-93/18, Bajratari. Forslaget til afgørelse er ikke bindende for EU-Domstolen.

Sagen rejser spørgsmålet, om indkomst fra beskæftigelse, der er udøvet ulovligt uden opholds- og arbejdstilladelse, helt eller delvist skal tages i betragtning ved vurderingen af, om en unionsborger råder over tilstrækkelige midler som grundlag for en opholdsret som selvforsørgende efter direktiv 2004/38/EF (opholdsdirektivet).

Europaudvalget og Udlændinge- og Integrationsudvalget blev ved notat af 22. maj 2018 (2017-18 EEU, Alm. del, Bilag 689 24. maj 2018) orienteret om, at man fra dansk side ville afgive skriftligt indlæg i sagen. Under et retsmøde ved EU-Domstolen 24. januar 2019 er der fra dansk side endvidere afgivet mundtligt indlæg i sagen i overensstemmelse med argumentationslinjen i notatet af 22. maj 2018. EU-Domstolen ventes at afsige dom i sagen den 2. oktober 2019.

Sagens faktiske og retlige omstændigheder

Den britiske hovedsag, som har givet anledning til forelæggelsen af to præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen, vedrører et albansk ægtepar (tredjelandstatsborgere), som indrejste i Nordirland i 2012.

Manden var ved indrejsen i besiddelse af et EU-opholdskort erhvervet i forbindelse med et tidligere ophold i Storbritannien som ægtefælle til en britisk statsborger, fra hvem han forud for indrejsen i 2012 var blevet skilt. Hans opholdskort blev ikke på noget tidspunkt inddraget af myndighederne, og kortet mistede således først sin gyldighed, da det udløb af sig selv i 2014.

Manden har fra dette tidspunkt opholdt sig og arbejdet ulovligt i Nordirland sammen med sin albanske ægtefælle. Parret har fået tre børn, hvoraf to har opnået statsborgerskab i Irland som følge af det særlige irske *jus soli*-princip, hvorefter børn, som fødes på irsk territorium, erhverver irsk statsborgerskab.

30. september 2019

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

EU-ophold
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2018 - 8239
Akt-id 1029354

Hustruen, som er mor til børnene og sagsøger i den britiske hovedsag, har søgt om anerkendelse af en afledt opholdsret i Nordirland efter EU-reglerne under henvisning til, at hun er primær omsorgsperson for sit ældste barn, der er irsk statsborger (unionsborger). De nordirske myndigheder har meddelt afslag på denne ansøgning med bl.a. den begrundelse, at barnet efter myndighedernes opfattelse ikke råder over tilstrækkelige midler i opholdsdirektivets forstand. Myndighederne har i den forbindelse henvist til, at de midler, som barnet har til rådighed, hidrører fra faderens arbejde, som er udøvet ulovligt uden opholds- og arbejdstilladelse.

Den britiske domstol ønsker med sine to præjudicielle spørgsmål til EU-Domstolen afklaret, om indkomst fra beskæftigelse, der er udøvet ulovligt uden opholds- og arbejdstilladelse, helt eller delvist skal tages i betragtning ved vurderingen af, om en unionsborger råder over tilstrækkelige midler (således at den pågældende ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system under sit ophold) som grundlag for en opholdsret som selvforsørgende efter opholdsdirektivets artikel 7, stk. 1, litra b.

Dansk ret

Opholdsdirektivets artikel 7, stk. 1, litra b, er gennemført i dansk ret ved § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 318 af 27. marts 2019 (EU-opholdsbekendtgørelsen). Efter dansk administrativ praksis i henhold til EU-opholdsbekendtgørelsen medregnes indkomst, der er oppebåret ved beskæftigelse, der er udøvet ulovligt, *ikke* ved vurderingen af, om en unionsborger råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmers underhold.

Forslaget til afgørelse

Generaladvokaten lægger i sit forslag til afgørelse op til, at myndighederne ved vurderingen af, om unionsborgeren er i besiddelse af tilstrækkelige midler, er *forpligtet til at medregne midler*, som under omstændigheder som i hovedsagen hidrører fra indkomst ved beskæftigelse, som er *udøvet ulovligt uden opholds- eller arbejdstilladelse*.

Generaladvokaten anfører til støtte for denne konklusion bl.a. følgende:

”46. I Zhu og Chen-dommen fastslog Domstolen [...] med hensyn til de EU-retlige instrumenter, som gik forud for direktiv 2004/38, at »det [er] tilstrækkeligt, at statsborgere i medlemsstaterne »råder« over de nødvendige midler, uden at denne bestemmelse indebærer noget som helst krav med hensyn til, hvor midlerne kommer fra«, idet de bl.a. kan tilvejebringes af en tredjelandsstatsborger, som er forælder til de pågældende mindreårige borgere. Domstolen har ligeledes fastslået dels, at »denne fortolkning er så meget mere påkrævet, som bestemmelser, der fastsætter et grundlæggende princip som princippet om personers frie bevægelighed, skal fortolkes vidt«, dels, at den modsatte fortolkning »føjer et krav vedrørende midlernes oprindelse til denne betingelse, således som den er formuleret i dette direktiv, der udgør et uforholdsmæssigt indgreb i udøvelsen af den grundlæggende ret til fri bevægelighed og

ophold i medfør af [artikel 21 TEUF], eftersom den ikke er nødvendig for at opnå det forfulgte mål, nemlig at beskytte medlemsstaternes offentlige finanser«.”

Generaladvokaten bemærker med hensyn til de konkrete omstændigheder i den britiske hovedsag bl.a., at ”børnenes far, efter udløbet af hans opholdskort fortsatte med at bidrage til finansieringen af den sociale bistand i værtsmedlemsstaten gennem skat og bidrag [...]”, jf. forslaget pkt. 64, og at ”den angivelige ulovlighed af mandens beskæftigelse i princippet alene skyldes den omstændighed, at hans opholdskort var udløbet”, jf. forslaget pkt. 65.

Hvad angår myndighedernes rolle bemærker generaladvokaten bl.a., at mandens tilstedeværelse ”blev accepteret af værtsmedlemsstaten i *fem år*, hvor han [...] fortsatte med at betale skat og sociale bidrag, selv om han havde mistet sin arbejds- og opholdstilladelse, efter at hans opholdskort var udløbet [...]”, jf. forslaget pkt. 67.

En myndighedspraksis, hvorefter ulovlige indtægter ikke anerkendes i forbindelse med opgørelsen af de midler, en mindreårig unionsborger råder over til sit og sine familiemedlemmers underhold, må – bl.a. i lyset af ovenstående – derfor efter generaladvokatens opfattelse ”betragtes som en uforholdsmæssig foranstaltning, som udgør et uberettiget indgreb i mindreårige unionsborgeres ret til fri bevægelighed og frit ophold, eftersom den ikke er nødvendig for at opnå det forfulgte mål, nemlig at beskytte medlemsstaternes offentlige finanser”, jf. forslaget pkt. 69.